

Anti- pestprotocol

SMC 2017

De school moet een veilige omgeving voor leerlingen zijn. Pesten hoort daar niet bij. Alle medewerkers, directie, leerlingen en ouders hebben hun eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen en tegengaan van pesten.

In dit protocol staat hoe pesten wordt voorkomen en hoe pesten wordt aangepakt op het SMC. Dit protocol is kaderstellend en wordt door de verschillende jaarlagen met specifieke handelingen en afspraken ingevuld.

1. Visie van de school op pesten

Het St. Michaelcollege wil een veilige leer- en werkgemeenschap vormen waar men zich thuis kan voelen. Daarnaast heerst er een pedagogisch klimaat waarin vertrouwen in het kunnen van de leerling voorop staat, en waarin de leerling wordt aangesproken op datgene wat hij kan.

Uitgangspunten voor dit protocol zijn:

1. Veiligheid en geborgenheid is een absolute voorwaarde om tot leren te komen. Dat betekent dat de school actief is in het scheppen van een veilige schoolomgeving. In een dergelijke omgeving hoort pestgedrag niet thuis. Er heerst een pedagogisch klimaat waarbij pesten niet wordt geaccepteerd.
2. Pesten wordt als probleem gezien door alle betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, directie, ouders en leerlingen.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel kunnen pestgedrag signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. Dit pestprotocol bevat afspraken over de preventieve en directe aanpak ten aanzien van pesten.
5. Bij de preventieve en directe aanpak van pestgedrag gaat het SMC uit van een goede samenwerking tussen ouders, medewerkers en leerlingen.

2. Definiëring van pesten

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch psychisch en/of fysiek bedreigd, geïsoleerd of geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Het slachtoffer kan hierbij ernstige psychische of fysieke schade oplopen.

Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos. Het sterkere kind, de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op. De pester heeft geen positieve bedoelingen, wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang.

a. Verschil tussen plagen en pesten

Plagen mag wel, pesten niet. Plagen is pesten wanneer de ander zich daarbij onveilig voelt.

b. Welke rollen zie je bij pesten?

Bij pesten denk je vaak alleen aan de pester en degene die gepest wordt. Maar als er gepest wordt, heeft iedereen in de klas ermee te maken. Alle leerlingen in de klas hebben in hun rol invloed op het pesten. Ook ouders en leerkrachten hebben invloed op het pesten.

De verschillende rollen op een rij:

De Pester: is vaak onzeker en wil graag aardig en stoer gevonden worden. Denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt.

De Gepeste: voelt zich vaak verdrietig en eenzaam. Durft vaak niets terug te doen of het te vertellen, is bang dan nog meer gepest te worden.

De Meepester: doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort. Is bang om zelf gepest te worden.

De Helper: neemt het op voor de gepeste. Vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Helpt graag en is daarom vaak populair.

De Stiekemerd: vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee. Is bang om zelf gepest te worden. Roept anderen erbij om het pesten te steunen.

De Buitenstaander: denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen. Zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.

De Stille: bemoeit zich er niet mee. Vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen, is bang zelf gepest te worden.

De leerkracht: heeft in zijn/haar doen en laten invloed op het pesten.

3. Manieren van pesten

Verbaal: bijnamen gebruiken of nare dingen schrijven via sms, twitter of msn, vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen.

Lichamelijk: schoppen en slaan, aan haren trekken, duwen en sjoeren, aan kleding trekken, wapens gebruiken.

Achternvolgen: opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klem zetten of rijden, opsluiten.

Uitsluiting: doodzwijgen en negeren, uitsluiten van feestjes, uitsluiten bij groepsopdrachten.

Stelen en vernielen: het afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen, kliederen op boeken, banden lek prikken, fiets beschadigen.

Afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven, het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

Specifieke manieren van digitaal pesten:

- Op of via websites door middel van plaatsen van een advertentie, een website maken over het slachtoffer, het kraken van een homepage of weblog, het online bestellen van producten voor iemand anders, op profielsites of weblogs vervelende reacties naar de maker sturen, speciale treitersites inzetten.
- Onder een valse naam mails sturen naar het slachtoffer met bijvoorbeeld een uitnodiging voor een fictief feest, inbreken op iemands account en uit naam van die persoon vervelende e-mails versturen naar zijn contactpersonen, virussen versturen, zogenaamde e-mailbommen sturen, versturen van enge filmpjes of foto's.
- Via sociale media.
- Via webcam.
- Ook als dit buiten de school tussen leerlingen plaatsvindt, treedt de school hier tegen op.

4. Preventie en maatregelen

Het SMC verbindt zich aan de 'Vijfsporenaanpak' uit het 'Nationaal onderwijsprotocol'.

Dat houdt in:

a. Preventie: De algemene verantwoordelijkheid van de school

- De school zorgt dat de directie, alle medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten en gehouden zijn daar werk van te maken.
- De school werkt continu aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school gewaarborgd wordt.

b. Actie: Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

- Het probleem wordt serieus genomen.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
- Het aanbieden van hulp door een deskundige.

c. Reactie: Het bieden van steun aan de jongere die pest

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan.
- De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
- Wijzen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
- Het aanbieden van hulp door een deskundige.

d. Het betrekken van de klas bij het probleem

- De mentor bespreekt met de klas (de zwijgende middengroep) het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin.
- Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier op een later tijdstip op terug.

e. Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouders* in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

**De ouders van leerlingen die gepest worden hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerd te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.*

5. **Stappenplan in geval van pesten**

- Het pestgedrag wordt gemeld bij de mentor/afdelingsleider*.
- De mentor neemt voorafgaand aan het gesprek met de leerling contact op met de afdelingsleider voor overleg over de te volgen strategie.
- De mentor gaat in gesprek** met de betrokken leerlingen (eventueel met behulp van een leerlingbegeleider) en informeert de afdelingsleider.
- De mentor maakt afspraken met de betrokken leerlingen en meldt dit in Magister. De mentor maakt afspraken voor vervolgesprekken.
- De mentor gaat zo nodig in gesprek met de klas (eventueel met behulp van een leerlingbegeleider).
- Er kan een vervolgtraject opgestart worden door leerlingbegeleiding voor de gepeste en voor de pester.
- De ouders van betrokken leerlingen worden geïnformeerd. Dit kan in goed overleg door de mentor, de afdelingsleider of de leerlingbegeleider.
- Bij herhaling volgen maatregelen voor de pester, bijvoorbeeld in de vorm van een contract, sancties op school of schorsing.

*Zijn er leerlingen uit meerdere afdelingen betrokken bij het pesten, dan wordt het geheel door één afdelingsleider gecoördineerd.

**Mentor maakt hierbij gebruik van informatie uit mentorenboek: Leidraad voor gesprek